

Breederode Hogeschool

Flexibele leerroute MSc Manuele Therapie
Breederode Hogeschool

- een meer individuele leerroute met perspectief -

Juli 2024

Jochem van Schalkwijk
R. van Dolder

In het kort	
Niveau	Master of Science Manuele Therapie
Duur	Nominaal 3 jaar (curriculum ingericht op 2,5 jaar)
Structuur	<ul style="list-style-type: none"> • gemiddeld 1x per maand contactdag • leerwegaafhankelijke route volgens ontwikkelplan • gemiddelde studiebelasting 10 – 20 uur per week • mogelijkheden om toets anders vorm te geven m.b.v. alternatieve bewijsstukken
Voorwaarden	Relevante werkplek, MT als werkbegeleider op werkplek, bachelor fysiotherapie
Erkenning	NVAO-geaccrediteerd, IFOMPT, NVMT
Kosten	€14.000,- bij nominale studieduur van ≤ 3 jaar > 3 jaar studieduur: extra kosten
Startdatum	Vooralsnog september 2024, in de toekomst op ieder gewenst moment starten

Managementsamenvatting

Aanleiding

Veranderende markt master fysiotherapie-onderwijs en behoefte aan onderwijs dat beter aansluit bij en rekening houdt met de wensen van werkgevers en deelnemers door afstemming met en op de fysiotherapie-organisatie en de persoonlijke levensomstandigheden van de deelnemer.

Kenmerken flexibele leerroute

- 'Learning on the job'
- Maatwerk: uniek en persoonlijk leertraject
- Zelfsturing: studenten hebben meer autonomie en verantwoordelijkheid over eigen leerproces
- Meer continuïteit patiëntenzorg door minder contactdagen
- 'Spin-off' voor de kwaliteits(zorg) organisatie

Beroepsprofiel MT 2023

Het onderwijsprogramma (curriculum) van het flexibele leertraject, leidt tot het aantonen van de beroepsrollen/competenties zoals geformuleerd in het beroepsprofiel Manuele Therapie (BP-MT) 2023.

Portfolio

Binnen het flexibele leertraject is het portfolio het richtinggevend instrument om de academische, professionele (vakinhoudelijke) en persoonlijke ontwikkeling te monitoren. Het afronden van alle projecten, toetsen, verslagen en presentaties uit het portfolio leidt tot afstuderen als Master of Science (MSc) in de manuele therapie (voor overzicht zie bijlage 1). Voor verschillende toetsen uit bijlage 1 kunnen alternatieve bewijsstukken worden aangeleverd.

Praktijkleren/stage

Een belangrijke werkvorm is het praktijkleren in de beroepsauthenticke context (spreekkamer), ook wel stagelopen genoemd. Het merendeel van deze 'stage' kan/mag op de eigen werkplek worden gelopen. Minimaal 32 uur wordt stagegelopen buiten de eigen werkplek/organisatie.

Fasering flexibele leerroute

De leerroute kent de volgende fasering: ontwerpfase, ontwikkelfase en afstudeerfase.

Voordelen flexibele route

- Maatwerk in plaats van 'confectie';
- Substantieel minder contactdagen, waardoor betere continuïteit patiëntenzorg;
- Scholing interne coach van de organisatie.

Kosten en duur

De kosten zijn €14.000,- bij een nominale studieduur van 3 jaar. De duur van de flexibele leerroute is afhankelijk van eerder verworven competenties, eventuele vrijstellingen, de beschikbare tijd en 'drive' van de deelnemer.

1. Aanleiding

De diversiteit aan leerstijlen, vooropleidingen, (culturele) achtergronden en ondersteuningsbehoeften van studenten sluit vaak niet goed aan op de hoge mate van standaardisatie in veel huidige curricula. Om deze mismatch te verminderen, hebben wij de flexibele leerroute ontwikkeld om beter aan te sluiten op deze diversiteit.

Bovenstaande geldt met name voor de masteropleidingen fysiotherapie en meer specifiek voor de MSc Manuele Therapie die wordt aangeboden door Breederode Hogeschool. Het ontwikkelen van een flexibele leerroute naar het diploma MSc MT wordt gezien als een kansrijk initiatief voor de komende jaren. Dit stelt ons in staat om ons te onderscheiden van andere hogescholen die soortgelijke specialistische opleidingen aanbieden.

In het snel evoluerende landschap van het hoger onderwijs is behoefte aan onderwijs dat beter aansluit bij en rekening houdt met de wensen van werkgevers en deelnemers door afstemming met en op de fysiotherapie-organisatie en de persoonlijke levensomstandigheden van de deelnemer.

Binnen Breederode Hogeschool is er ruime ervaring met het aanbieden van een flexibele en zelfs gepersonaliseerde leerroutes, zoals bij de opleiding POH en HBO-V. De laatste is erkend en geaccrediteerd door de NVAO in februari 2024.

Een flexibel vormgegeven leerroute voor een specialistische opleiding bestaat nog niet binnen de fysiotherapie en biedt de mogelijkheid om fysiotherapeuten te scholen op een andere wijze dan het traditionele 'cohort'-onderwijs. Het is een flexibele duale opleidingsvorm die beter aansluit bij en recht doet aan de reeds verworven competenties van de student en zijn/haar specifieke leerstijl of leerbehoeften. In minder verplichte contacturen, wordt 'learning on the job' geoptimaliseerd in samenwerking en afstemming met de werkgever en kan het studietempo worden afgestemd op de persoonlijke levensomstandigheden.

Wij beschouwen dit als een eigentijdse en aantrekkelijke leerroute om fysiotherapeuten, in samenwerking met het werkveld/werkgever, op te leiden tot kundige en kritische zorgprofessionals op masterniveau (EKK 7¹). Dit didactisch concept sluit aan bij de huidige ontwikkelingen binnen de maatschappij, het onderwijs en de zorgsector.

¹ EKK – Europees Kwalificatie Kader, ook wel Nederlands Kwalificatieraamwerk (NLQF): dit telt 8 niveaus van onderwijs, waarbij masteronderwijs op niveau 7 is ingeschaald.

2. Kenmerken flexibele leerroute

De flexibele leerroute heeft een aantal kenmerken:

- *'learning on the job'*

Een maatwerkprogramma waarbij de fysiotherapeut op zijn/haar werkplek, een deel van de opleiding kan invullen en daar bewijstukken kan verzamelen die aantonen dat hij/zij (deel van) een bepaalde beroepsrol en/of competenties beheerst. Het programma is een samenwerking tussen deelnemer, werkgever en Breederode Hogeschool. Tijdens het leertraject wordt op indicatie en behoefte samengewerkt met de Academie Werkend Leren (organisatie van gespecialiseerde onderwijskundigen). Omdat werken en leren aan elkaar gekoppeld zijn, vinden de opdrachten veelal op de werkvloer plaats, er wordt geleerd en/of geoefend in de echte beroepscontext van de deelnemer.

Naast de werkplek als leerplek is er minimaal 1x per maand een contact onderwijsdag op de locatie van Breederode Hogeschool. Deze contactdag staat in het teken van verdieping en verbreding van kennis en vaardigheden die in de beroepsauthenticke context bij bijvoorbeeld het diagnostisch- en therapeutisch proces van cliënten minder goed uit de verf komen.

Denk daarbij aan het oefenen van sensomotorisch vaardigheden ('hands-on' technieken), of het bespreken, uitdiepen en aanscherpen van het klinisch redeneerproces bij een bepaalde cliënten, maar ook hulp bij de wetenschappelijke opdrachten.

Ook is erop die dagen ruimte voor intervisie (leren van en met elkaar), toetsen afnemen en/of het oplossen van gezamenlijke vraagstukken vanuit de praktijk en/of theorie (vraaggestuurd).

Deze dagen worden zoveel mogelijk op maat of naar behoefte ingevuld. Het didactisch uitgangspunt bij deze contactdagen is het zogenaamde ‘flipping the classroom’-principe, de lesstof is thuis bestudeerd en wordt tijdens de contactdagen toegepast en uitgewerkt. Van de deelnemers wordt actieve participatie verwacht.

- *Maatwerk: uniek en persoonlijk leertraject*

Op basis van een persoonlijk leerplan (zie ook bij ‘De fases van de flexibele leerroute’) wordt de best passende route bepaald om de toetsen uit het toetsprogramma (zie bijlage 1) af te ronden. Dat kan betekenen dat wordt afgeweken van de volgtijdelijkheid van het curriculum. Het kan ook betekenen dat een toets uit het toetsprogramma anders kan worden vormgegeven doordat de student de mogelijkheid heeft om met alternatieve bewijsstukken de competenties aan te tonen.

De deelnemende fysiotherapeuten gaan aan de slag met opdrachten en lesstof die zoveel mogelijk zijn afgestemd op hun voorkennis en de praktijk van hun zorgorganisatie. In de elektronische leeromgeving (Fronter) vindt de deelnemer ondersteuning voor zijn leertraject in de vorm van: artikelen, presentaties, kennisclips en cursushandleidingen etc., dit alles sluit aan bij het meest recente beroepsprofiel Manuele Therapie 2023.

De deelnemers worden gekoppeld aan een individuele coach (leerregisseur) vanuit Breederode Hogeschool, dit is een docent van de opleiding MSc Manuele Therapie. De coach zorgt ervoor dat er regelmatige individuele feedback, uitleg en/of instructie wordt gegeven om het leerproces soepel en efficiënt te laten verlopen.

- *Zelfsturing: studenten hebben meer autonomie en verantwoordelijkheid over eigen leerproces*

Binnen een flexibele leerroute worden studenten aangemoedigd om zelf (meer) keuzes te maken met betrekking tot hun tempo, planning en leermiddelen. Dat is niet voor iedereen weggelegd.

Door zelfsturing ontwikkelen studenten niet alleen academische vaardigheden, maar ook belangrijke life skills zoals zelfdiscipline, timemanagement en probleemoplossend vermogen. In feite een ideale voorbereiding op een leven lang ontwikkelen in een snel veranderende wereld. De rol van docent verschuift meer naar een rol als facilitator en (leer) regisseur, in plaats van instructeur. Zij bieden begeleiding en ondersteuning, maar moedigen ook zelfreflectie en zelfevaluatie aan, waardoor studenten hun eigen leerproces kunnen sturen en optimaliseren.

- *Meer continuïteit patiëntenzorg door minder contactdagen*

Doordat er minder contactdagen zijn op de hogeschool en een deel van het klinisch onderwijs in de eigen praktijk wordt uitgevoerd, is er meer continuïteit van de patiëntenzorg door minder verlet. Studenten zijn beter inzetbaar in de patiëntenzorg. Bovendien draagt het verminderen van contactdagen op de hogeschool bij aan een naadloze integratie van theoretische kennis en praktische toepassing. Studenten hebben meer gelegenheid om de concepten die ze in de opleiding aangereikt hebben gekregen direct toe te passen in beroepsauthentieke situaties, wat hun begrip verdiept en hun professionele ontwikkeling bevordert. Daarnaast kan het verminderen van contactdagen op school de efficiëntie verbeteren, zowel voor studenten als voor de zorginstelling. Studenten kunnen hun tijd effectiever besteden aan klinische taken, terwijl de instelling profiteert van een constante aanwezigheid van gemotiveerde, zichzelf ontwikkelende en betrokken studenten.

- *'Spin-off' voor de kwaliteits(zorg) van de organisatie*
Deze leerroute biedt de deelnemer de kans zich te ontwikkelen als persoon en academisch specialistisch fysiotherapeut (manueel therapeut), maar ook bij te dragen aan de ontwikkeling van de organisatie op het gebied van kwaliteitszorg (in brede zin) waar hij of zij werkt. Met name de opdrachten binnen de professionele leerlijn dragen hieraan bij.
In co-creatie met de werkgever bereiken we het gewenste eindresultaat: het toepassen van 'state of the art' manueel therapeutisch handelen in de praktijk.

3. Beroepsprofiel MT 2023

Al het bovenstaande, het doorlopen van het flexibele leertraject, moet uiteindelijk leiden tot het aantonen van de beroepsrollen/competenties zoals geformuleerd in het Beroepsprofiel Manuele Therapie (BP-MT) 2023. De deelnemer kan dan na het behalen van het diploma MSc MT worden ingeschreven in het deelregister manueel therapeut van de NVMT. Binnen Breederode Hogeschool is op basis van dit BP-MT 2023 een toetsprogramma ontwikkeld (zie bijlage), indien de deelnemers voldaan hebben aan dit programma kunnen ze het diploma aanvragen. De inhoud van het onderwijs is logischerwijs afgestemd op dit toetsprogramma. In het curriculum zijn een viertal leerlijnen te onderscheiden waarbinnen alle beroepsrollen/competenties uit het BP-MT aan bod komen:

1. Klinische leerlijn;
2. Wetenschappelijke leerlijn;
3. Professionele leerlijn;
4. Praktijk leerlijn.

4. Het portfolio

Binnen het flexibele leertraject is het portfolio het richtinggevend instrument om de academische, professionele (vakinhoudelijke) en persoonlijke ontwikkeling te monitoren. Het portfolio geeft een overzicht van alle projecten, toetsen, verslagen en presentaties die een deelnemer tijdens zijn studie (of daarvoor) heeft voltooid. Voor een overzicht van alle producten/diensten die leiden tot afstuderen als Master of Science (MSc in de manuele therapie), zie bijlage 1. Een lijst met mogelijke alternatieve bewijsstukken wordt nog ontwikkeld.

Het portfolio is een document dat de deelnemer vanaf de start van het traject aanlegt en actualiseert. Om de competenties aan te tonen kan er gebruik worden gemaakt van verschillende beroepsproducten. Deze beroepsproducten worden, veelal, op de werkplek van de deelnemers gemaakt. Feedback op de beroepsproducten kan gegeven worden door de deelnemer zelf, door collegae (peer review), de 'supervisor/coach' op de werkplek of docenten van Breederode hogeschool, dit wordt ook wel formatieve toetsing genoemd. Docenten van Breederode Hogeschool beoordelen de beroepsproducten, die summatief getoetst worden. Bij beroepsproducten op eindniveau (EKK 7) ligt de verantwoordelijkheid van de beoordeling altijd bij Breederode Hogeschool.

5. Praktijkleren/stage

Een belangrijke werkvorm is het praktijkleren in de beroepsauthetieke context (sprekkamer), ook wel stagelopen genoemd. Het merendeel van deze 'stage' kan op de eigen werkplek worden gelopen. Samen met de werkgever wordt een plan gemaakt om onder begeleiding van een MSc MT (of MT met veel klinische ervaring en eerder verworven competenties) de manueel therapeutische competenties te ontwikkelen en soms (formatief) te laten toetsen (intervisie/supervisie).

Daarnaast komt er een docent van Breederode Hogeschool op de werkplek om de deelnemer van feedback te voorzien (minimaal 20 uur in totaal) m.b.t het manueel therapeutisch vakinhoudelijk handelen. Vooraf is aangegeven middels een stageplan op welke elementen in ieder geval feedback nodig is. Dit wordt allemaal verzameld en komt terug in het portfolio samen met een urenverantwoording. Minimaal 32 uur wordt er stage buiten de eigen werkplek/organisatie, het kijken in andermans keuken is erg waardevol voor de professionele en academische vorming.

6. Fases van de flexibele leerroute

De ontwerpfase

Als een deelnemer zich aanmeldt voor de flexibele leerroute wordt er een intakegesprek gevoerd met de programmamanager van de opleiding. Als voorbereiding heeft de deelnemer een zelf-assessment gedaan m.b.t. zijn huidige competenties t.o.v. de competenties zoals omschreven in het BP-MT 2023. Welke voorkennis en/of vaardigheden zijn reeds aanwezig en welke moeten er ontwikkeld worden? Welke wensen heeft de deelnemer ten aanzien van de leerroute? Ook worden de voorwaarden om dit traject te doorlopen besproken, zoals:

- Mogelijkheden op de werkplek om leerroute vorm te geven;
- Persoonlijke levensomstandigheden;
- Eerder verworven competenties en ervaring;
- Wensen ten aanzien van de duur van en volgtijdelijkheid binnen de leerroute;
- Aan- of afwezigheid van een geschikte interne coach op de werkplek.

Al deze informatie leidt tot het ontwerpen van een persoonlijk leerplan c.q. ontwikkelplan.

In dit plan worden de gemaakte afspraken met de deelnemer, werkgever en Breederode Hogeschool geconcretiseerd. Dit plan is de leidraad van het verdere traject voor de deelnemer.

De ontwikkelfase

De deelnemer start met zijn/haar persoonlijk leertraject en krijgt begeleiding bij het uitvoeren van de (beroeps)opdrachten en het vullen van het portfolio. De frequentie en mogelijk ook de vorm van begeleiding wordt in onderling overleg vormgegeven. Een grote verantwoordelijkheid ligt hier bij de deelnemer.

Afstudeerfase

Als het traject geheel is doorlopen, het portfolio is gevuld met de juiste bewijslast gekoppeld aan de beroepsrollen/competenties, de reflectie hierop methodisch is uitgewerkt dan komt de deelnemer in aanmerking voor het finale afstudeergesprek. Dit gesprek staat in het teken van de persoonlijke en professionele groei van de afgelopen jaren, de huidige situatie en de stappen die de deelnemer in de toekomst wil nemen in het kader van een leven lang ontwikkelen.

7. Voordelen flexibele leerroute

- *Maatwerk in plaats van 'confectie'*
De begeleiding sluit zoveel mogelijk aan bij de reguliere bedrijfsvoering van de organisatie waar de deelnemer werkzaam is. De deelnemer volgt een route die recht doet aan zijn/haar eerder opgedane scholing, kennis en ervaring waardoor de duur en invulling van de leerroute op zoveel mogelijk op maat is. Daarnaast vindt veel van het onderwijs plaats binnen de organisatie waar de deelnemer werkt.
- *Substantieel minder verlet*
De deelnemer hoeft geen standaard en vaststaand schoolprogramma te volgen, maar volgt die onderwijsactiviteiten die direct bijdragen aan het afronden van de toets(en).

Naast begeleiding door docenten vanuit Breederode Hogeschool wordt een deel van het onderwijs en begeleiding gedaan voor ervaren en competente collega's uit dezelfde organisatie (uiteraard indien beschikbaar) in de vorm collegiale coaching /mentoring. De deelnemer zal daardoor meer op de werkvloer aanwezig zonder al te veel verlies van productieve uren.

- *Kleinere investering met meer 'alignment' met de organisatie*
De flexibele leerroute (maatwerk) is sowieso voordeliger dan de reguliere route naar MSc manuele therapie doordat er geen gestructureerd 'confectie'-curriculum wordt gevolgd. Daarnaast zijn er substantieel minder contactdagen waardoor het aantal verletdagen voor de organisatie ook verminderd. Verder kan door het inleveren van 'alternatieve' bewijsstukken en/of doordat minder onderwijs/tijd nodig is op basis van reeds aanwezige ervaring/kennis /vaardigheden de leerroute korter of anders zijn. Doordat reguliere patiëntenzorg deels ook onderdeel van het onderwijs is, kan volgens de visie of het zorgbeleid van de organisatie gewerkt worden ('alignment').
- *Scholing interne coach van de organisatie*
De collega manueel therapeut van de organisatie die een rol speelt in de begeleiding op de werkplek, wordt hiervoor geëquipeerd door een scholing ('teach the teacher') vanuit Breederode Hogeschool. Hierdoor wordt de kwaliteit en de uniformiteit van de begeleiding vanuit Breederode Hogeschool gewaarborgd;
- *Instroom op elk gewenst moment*
Er is geen minimum aantal deelnemers zoals bij veel andere aanbieders wel het geval is, hetgeen betekent dat het leertraject in principe op ieder gewenst moment kan en zal starten.

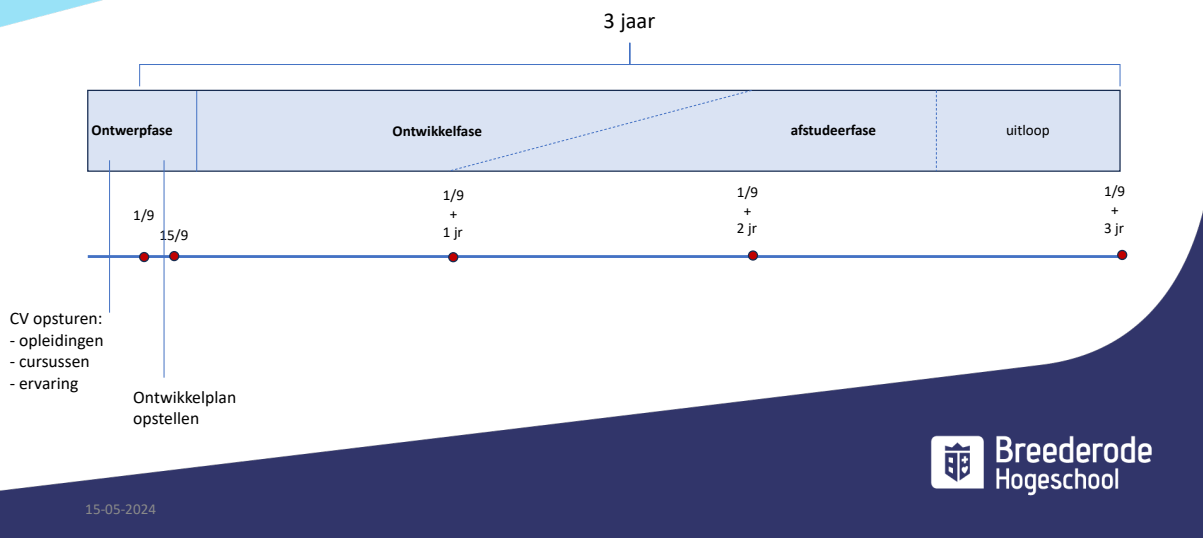
8. Kosten en duur:

De duur van de flexibele leerroute is nominaal 3 jaar (zie figuur 1) en de kosten zijn afhankelijk van het aantal (nog) te behalen bewijsstukken, (klinische) ervaring van de deelnemer en het persoonlijk ontwikkelplan. Het gehele toetsprogramma bestaat uit 90 EC. Indien alle EC's behaald moeten worden is het programma naar verwachting minimaal 2,5 jaar tot 3 jaar. Er lijkt een verschil in behoefte bij deelnemers aan de mate van structuur en de frequentie & intensiteit van begeleiding. Niet iedere deelnemer kan/wil gebruik maken van een interne coach binnen de organisatie waar hij/zij werkzaam is. Bij eerder verworven competenties (bijvoorbeeld: andere master specialisatie, studie bewegingswetenschappen etc.) en vrijstellingen toegekend door de examencommissie worden de studiekosten naar rato lager.

De kosten zijn €14.000,- voor de flexibele route (reguliere route is € 16.750,-) bij een nominale studieduur van ≤ 3 jaar. Bij vertraging (studieduur > 3 jaar) worden kosten in rekening gebracht € 250,-/maand.

De duur van de flexibele leerroute is afhankelijk van eerder verworven competenties, de beschikbare tijd en 'drive' van de deelnemer.

fasering flexibele route

Figuur 1: mogelijke fasering en nominale duur flexibele route

BIJLAGE 1

Toetsprogramma MMT cohort 2023 - 2026					
leerlijn	jaar	Toets	toetscode	toetscode her	ECTS
Klinische leerlijn	1	kennistoets jaar 1	MMT23-KL1-K-1-6		6
		Integraal assessment MT handelen	MMT23-KL1-IA-1-8		8
	2	Kennistoets jaar 2	MMT23-KL2-K-1-6		6
		Integraal assessment MT handelen	MMT23-KL2-IA-1-10		10
		Klinische leerlijn Vaardigheden toets	MMT23-KL2-VH-1-4		4
Praktijk leerlijn	1	Startdocument	MMT23-PK1-SD-1-1		1
		Praktijk Integratie Opdracht	MMT23-PK1-PIO-1-10		10
		Stage	MMT23-PK1-ST-1-2		2
	2	Stage	MMT23-PK2-ST-1-2		2
		Stage	MMT23-PK3-ST-1-1		1
	3	Portfoliogesprek	MMT23-PK3-PF-1-5		5
Wetenschappelijke leerlijn	1	Methodologie Toets 1	MMT23-WL1-K1-1-4		4
	2	Verslag observationeel onderzoek	MMT23-WL2-OZ-1-8		8
	3	Master thesis	MMT23-WL3-MT-1-15		15
Professionele leerlijn	1	advies nav Peer coaching on the job	MMT23-PF1-PC-1-2		2
		Essay Manuele therapie	MMT23-PF1-ES-1-1		1
		Verbeterplan MT zorgverlening	MMT23-PF1-VP-1-1		1
	2	Presentatie ALP	MMT23-PF2-PA-1-4		4
					90